

Raspoređivanje općih troškova proizvodnje na glavna mjesta troškova i na nositelje troškova

Primjer 1. Metode rasporeda općih troškova proizvodnje s pomoćnih na glavna mjesta troškova

Poduzeće „LOLA“ ima u proizvodnji 4 odjela i to dva proizvodna pogona i dva pomoćna odjela koji servisiraju proizvodne pogone. OTP koji su nastali u prvih 6 mjeseci 2009. evidentirani u razredu 4 i obuhvaćeni po mjestima troškova bili su slijedeći (u 000 kn):

Proizvodni pogon za proizvodnju dijelova (mjesto troška 1100) ukupni OTP 64.000 kn.

Pogon montaže gotovih proizvoda (mjesto troška 1200) ukupni OTP 85.500 kn.

Odjel elektro-mehaničkog održavanja (mjesto troška 2100) ukupni OTP 22.000 kn.

Odjel pripreme rada i kontrole kvalitete (mjesto troška 2200) ukupni OTP 11.500 kn.

Management proizvodnih pogona dogovorio je s računovodstvom kriterije za raspoređivanje OTP pomoćnih mjesta troškova na proizvodne pogone. Troškovi održavanja raspoređuju se na proizvodne pogone na temelju površine (m²) a troškovi pripreme rada i kontrole kvalitete na temelju broja zaposlenih.

Na temelju analitičkih evidencija, evidencije o površini i broju zaposlenih računovodstvo raspolaže sa slijedećim podacima:

<i>glavna i pomoćna mjesta troškova</i>	<i>površina (m²)</i>	<i>broj zaposlenih</i>
ODRŽAVANJE	450	22
PRIPREMA I KONTROLA	1.200	19
PROIZVODNJA	2.550	44
<u>MONTAŽA</u>	<u>6.800</u>	<u>185</u>
UKUPNO	11.000	270

Rasporedite opće troškove proizvodnje pomoćnih mjesta troškova na proizvodne pogone primjenom

- a) direktne metode
- b) indirektne (postupne, fazne) metode i
- c) algebarske metode.

Za primjenu algebarske metode pretpostavlja se da servisni odjeli (održavanje i priprema rada i kontrola) pružaju i međusobno usluge. Na temelju podataka iz operativnih evidencija utvrđeni su slijedeći podaci o pružanju usluga kako slijedi:

	ODRŽAVANJE	PRIPREMA I KONTROLA
ODRŽAVANJE	----	15 %
PRIPREMA I KONTROLA	20 %	-----
PROIZVODNJA	35 %	25 %
<u>MONTAŽA</u>	<u>45 %</u>	<u>60 %</u>
UKUPNO	100 %	100 %

Primjer 2. Raspoređivanje općih troškova proizvodnje na nositelje troškova

Poduzeće "BAMBI" u svom sastavu ima proizvodni pogon "Y" koji je u veljači 2010. iskazao, nakon rasporeda OTP sporednih i glavnih mjesta troškova, ukupne OTP u iznosu od 47.500 kn. Struktura tih OTP je slijedeća:

- trošak indirektnog materijala 8.000 kn
- trošak indirektnog rada 17.000 kn
- amortizacija građevinskih objekata 5.800 kn
- amortizacija opreme 8.800 kn
- amortizacija patenata 4.000 kn
- trošak pogonskog goriva (indirektan trošak) 2.700 kn
- osiguranje pogonske zgrade 1.200 kn

U veljači proizvodni pogon "Y" kompletirao je tri radna naloga 101,102 i 103 (oznake analitičkih konta proizvodnje).

Iz računovodstvene evidencije (materijalno knjigovodstvo) i operativne evidencije o utrošku sati direktnog rada i strojnih sati dobiveni su slijedeći podaci:

<i>radni nalog podaci analitičkih i operativnih evidencija</i>	<i>RN 101</i>	<i>RN 102</i>	<i>RN 103</i>
trošak direktnog materijala	6.000 kn	9.000 kn	3.500 kn
trošak direktnog rada	14.000 kn	8.000 kn	5.000 kn
sati direktnog rada	10.000 sati	5.000 sati	2.200 sati
strojni sati	4.200 sati	2.000 sati	1.500 sati

Računovodstvo poduzeća "BAMBI" treba za pogon "Y" za veljaču 2010. utvrditi troškove svakog radnog naloga (troškove proizvoda) koristeći kao bazu za raspoređivanje općih troškova proizvodnje na radne naloge:

- a) sate direktnog rada i
- b) strojne sate.